

- A. 4100 năm.   B. 3700 năm.   C. 2500 năm.   D. 2100 năm.

Hướng dẫn: Chọn đáp án A

$$H = H_0 e^{-\frac{\ln 2}{T}t} \Rightarrow 0,15 = 0,25 e^{-\frac{\ln 2}{5600}t} \Rightarrow t \approx 4100 \text{ (năm)}$$

1) Khối lượng mẫu mới = k khối lượng cổ vật: $H_{\text{cổ}} = \frac{H_{\text{mới}}}{k} e^{-\frac{\ln 2}{T}t}$

2) Khối lượng cổ vật = k khối lượng mẫu mới: $\frac{H_{\text{cổ}}}{k} = H_{\text{mới}} e^{-\frac{\ln 2}{T}t}$

Ví dụ 2: Phân tích một tượng gỗ cổ (đồ cổ) người ta thấy rằng độ phóng xạ β của nó bằng 0,385 lần độ phóng xạ của một khúc gỗ mới chặt có khối lượng gấp đôi khối lượng của tượng gỗ đó. Đồng vị ^{14}C có chu kỳ bán rã là 5600 năm. Tuổi tượng gỗ là

- A. 35000 năm.   B. 2,11 nghìn năm.   C. 7,71 nghìn năm.   D. 13312 năm.

Hướng dẫn: Chọn đáp án B

$$H_{\text{cổ}} = \frac{H_{\text{mới}}}{k} e^{-\frac{\ln 2}{T}t} \Rightarrow \frac{H_{\text{cổ}}}{0,385 H_{\text{mới}}} = \frac{H_{\text{mới}}}{k} e^{-\frac{\ln 2}{5600}t} \Rightarrow t \approx 2,11 \cdot 10^3 \text{ (năm)}$$

Ví dụ 3: Một ngôi mộ cổ vừa mới khai quật. Một mẫu ván quan tài của nó chứa 50 g cacbon có độ phóng xạ là 457 phân rã/phút (chỉ có C^{14} là phóng xạ). Biết rằng độ phóng xạ của cây cối đang sống vào khoảng 3000 phân rã/phút tính trên 200 g cacbon. Chu kỳ bán rã của C^{14} khoảng 5600 năm. Tuổi của ngôi mộ cổ đó là

- A. 9,2 nghìn năm.   B. 1,5 nghìn năm.   C. 2,2 nghìn năm.   D. 4 nghìn năm.

Hướng dẫn: Chọn đáp án D

Ta so sánh độ phóng xạ 1 g mẫu mới (3000/200) và 1 g cổ vật (457/50) nên

$$H = H_0 e^{-\frac{\ln 2}{T}t} \Rightarrow \frac{457}{50} = \frac{3000}{200} e^{-\frac{\ln 2}{5600}t} \Rightarrow t \approx 4 \cdot 10^3 \text{ (năm)}$$

7) Đo thể tích máu trong cơ thể sống

Để xác định thể tích máu có trong cơ thể sống, ban đầu người ta đưa vào máu một lượng chất phóng xạ (N_0, n_0, H_0) chờ cho đến thời điểm t để chất phóng xạ phân bố đều vào toàn bộ thể

tích máu V (lúc này tổng lượng chất phóng xạ chỉ còn $N_0 e^{-\frac{\ln 2}{T}t}, n_0 e^{-\frac{\ln 2}{T}t}, H_0 e^{-\frac{\ln 2}{T}t}$) thì người

ta lấy ra V_1 thể tích máu để xác định lượng chất phóng xạ chứa trong V_1 này (N_1, n_1, H_1). Ta

$$\text{có: } \begin{cases} \frac{N_0}{V} e^{-\frac{\ln 2}{T}t} = \frac{N_1}{V_1} \\ \frac{n_0}{V} e^{-\frac{\ln 2}{T}t} = \frac{n_1}{V_1} \\ \frac{H_0}{V} e^{-\frac{\ln 2}{T}t} = \frac{H_1}{V_1} \end{cases}$$

Nếu lúc đầu đưa vào máu V_0 thể tích dung dịch chứa chất phóng xạ với nồng độ C_{M0} thì

$n_0 = V_0 C_{M0}$ và lượng nước chứa trong thể tích V_0 sẽ thẩm thấu ra ngoài nên không làm thay

đổi thể tích máu: $\frac{V_0 C_{M0}}{V} e^{-\frac{\ln 2}{T}t} = \frac{n_1}{V_1}$

Ví dụ 1: Để xác định thể tích máu trong cơ thể sống bác sĩ đã cho vào V_0 (lít) một dung dịch chứa ^{24}Na (Đồng vị ^{24}Na là chất phóng xạ có chu kì bán rã T) với nồng độ C_{M0} (mol/l). Sau thời gian hai chu kì người ta lấy V_1 (lít) máu của bệnh nhân thì tìm thấy n_1 (mol) ^{24}Na . Xác định thể tích máu của bệnh nhân. Giả thiết chất phóng xạ được phân bố đều vào máu.

- A. $\frac{V_0 V_1 C_{M0}}{n_1}$.   B. $2 \frac{V_0 V_1 C_{M0}}{n_1}$.   C. $0,25 \frac{V_0 V_1 C_{M0}}{n_1}$.   D. $0,5 \frac{V_0 V_1 C_{M0}}{n_1}$.

Hướng dẫn: Chọn đáp án C

$$\frac{V_0 C_{M0}}{V} e^{-\frac{\ln 2}{T}t} = \frac{n_1}{V_1} \Rightarrow \frac{V_0 C_{M0}}{V} e^{-\frac{\ln 2}{T}2T} = \frac{n_1}{V_1} \Rightarrow V = 0,25 \frac{V_1 V_0 C_{M0}}{n_1}$$

Ví dụ 2: Để xác định thể tích máu trong cơ thể bệnh nhân bác sĩ đã cho vào 1 (ml) một dung dịch chứa I-131 (Đồng vị I-131 là chất phóng xạ có chu kì bán rã 8,06 (h)) có độ phóng xạ 4.10^{-6} (Ci). Sau 1 (h) người ta lấy 1 (ml) máu của bệnh nhân thì độ phóng xạ của lượng máu này là $7,8.10^{-10}$ (Ci). Xác định thể tích máu của bệnh nhân. Giả thiết chất phóng xạ được phân bố đều vào máu.

- A. 5,05 lít.   B. 4,71 lít.   C. 4,72 lít.   D. 4,73 lít.

Hướng dẫn: Chọn đáp án B

$$\frac{H_0}{V} e^{-\frac{\ln 2}{T}t} = \frac{H_1}{V_1} \Rightarrow \frac{4.10^{-6}}{V} e^{-\frac{\ln 2}{8,06}1} = \frac{7,8.10^{-10}}{10^{-3}} \Rightarrow V \approx 4,71 (l)$$